

Освітнянське джерело

Офіційне видання міського методичного кабінету
Департаменту освіти Вінницької міської ради

№10 листопад 2015 року

Вітаємо!

**Переможець обласного туру Всеукраїнського конкурсу
«Класний керівник року»**

Петрина Світлана Володимирівна,
класний керівник 10-Б класу
комунального закладу «Гуманітарна гімназія №1 ім. М.І. Пирогова
Вінницької міської ради»

В номері:

К.П. Маліцька «Міжнародне гуманітарне право: становлення, мета і завдання»	2
Н. Травкіна «Правовий конкурс «По сторінках Загальної Декларації прав людини»»	5
Т.І. Доценко «Як виховати маленьких патріотів». З досвіду роботи	6
Н. Нумениук «Swiat Jana Brzechwy w polskiej poezii». Панорама творчих уроків	9
О.С. Білоус «Магазин і покупки». Панорама творчих уроків	11
С.М. Мазуніна, О.С. Пашикевич «Лист від Святого Миколая». Панорама творчих уроків	23
Н.П. Кирилішина «Безпека оселі. Правила безпеки при користуванні засобами побутової хімії, газовими приладами та пічним опаленням». Панорама творчих уроків	27
О. А. Сугак «Sing we joyous all together». Виховна робота	32
А. Л. Корольова «Виготовлення ляльки Тільди». Майстер-клас	35

Всеукраїнський урок «Права людини»**Клавдія Петрівна Маліцька,***методист з навчальних дисциплін міського методичного кабінету
Департаменту освіти Вінницької міської ради*

Всеукраїнський тиждень права, який буде проводитися в загальноосвітніх закладах України 7-12 грудня 2015 року, передбачає проведення Всеукраїнського уроку «Права людини». Для проведення уроку корисним буде інформаційний матеріал для вчителів правознавства, класних керівників.

Витоки, історія становлення прав людини.**Загальна Декларація прав людини (ЗДПЛ).**

З історії прав людини. Усвідомлення людини найвищою суспільною цінністю зафіксоване у «Книзі книг» - Біблії, як і вихідне право людини, без якого всі інші втрачають сенс – право на життя. Також у «Книзі книг» є положення про недоторканість приватної власності, рівність усіх перед судом, невідворотність відповідальності людей за свої діяння, користування своїми правами без шкоди іншим людям.

За часів стародавніх демократій утверджувалась ідея недоторканості особи (окрім рабів), право на участь в управлінні державними справами, особистої свободи. В період середньовіччя з'явилася Велика хартія вольностей (1215р.), яка обмежувала владу короля, його втручання в права баронів. Йшлося про особисту недоторканість, захист приватної власності, свободу пересування. Однак термін «права людини» не вживався. Всі середньовічні акти були спрямовані на обмеження влади сюзерена і захищали певний стан, а не окрему особу. У XVIII ст. Декларація незалежності Віргінії 1776 року Томаса Джефферсона проголосила права, які не можуть бути змінені або скасовані: право на життя, свободу, власність, безпеку, гідні умови життя. Декларація Віргінії стала основою Декларації незалежності США (1776 р.), яка визначила основні ідеї Конституції США (1787р.). Невідчужувані права в Конституції США не вказувалися, а лише після поправок до неї 1789 року, у Біллі про права 1791 року жителі північних американських штатів отримали такі права і свободи: слова і друку, віросповідання, зборів і звернення до влади, недоторканість особистості й житла, недоторканість власності та інше. Французька Декларація прав людини і громадянина стала наступною сходинкою у розвитку ідеї природних прав і свобод людини, проголосивши метою суспільства загальне щастя. Таким чином, англійська, американська та французька революції своїми правовими актами сприяли формуванню правил міжнародної моралі, а згодом і права. Результатом чого стала поява перших міжнародних правових документів і, зокрема, трьох поколінь прав людини.

Про три покоління прав людини. Перше покоління (XVIII ст.) –покоління громадянських і політичних прав: право на життя, свобода віросповідання, свобода зборів, мітингів, демонстрацій, виявлення поглядів. Друге покоління (XIX ст.) – покоління економічних, соціальних і культурних прав.: право на працю і вільний вибір роботи, на соціальне забезпечення, відпочинок і дозвілля, на освіту, достатній

рівень життя тощо. Права людини третього покоління формувалися після Другої світової війни як колективні. Їх ще називають правами людини і народів. До цих прав належать: право на політичне, економічне, соціальне, культурне самовизначення, на економічний і соціальний саморозвиток, право на використання спільної спадщини людства, право на мир, на здоров'я та безпечне довкілля, право на гуманітарну допомогу. Ці права є надбанням як кожної людини, так і всього людства в цілому. Отож, шлях людства до встановлення міжнародних стандартів прав людини був довготривалим.

Загальна Декларація прав людини (ЗДПЛ). Міжнародні стандарти прав людини. До 1919 року кожна держава на рівні національного законодавства забезпечувала права людини. Після Першої світової війни Ліга Націй ухвалила ряд міжнародних угод, спрямованих на захист національних меншин, скасування рабства і работоргівлі. Жахіття Другої світової війни спонукали ООН в Статуті організації передбачити співпрацю держав у галузі прав людини. **10 грудня 1948 року Генеральна Асамблея ООН** ухвалила Резолюцію 217 А (III) і проголосила **Загальну декларацію прав людини (ЗДПЛ)**, яка враховувала всі раніше напрацьовані людством уявлення в галузі прав людини. Цей унікальний документ у вигляді резолюції не був обов'язковим навіть для тих держав, які за нього проголосували. В Преамбулі Декларації вказувалося завдання, до виконання якого повинні прагнути всі народи і держави: *«кожна людина і кожний орган суспільства прагнули шляхом освіти сприяти поважанню прав і свобод, їх забезпеченню, шляхом національних і міжнародних прогресивних заходів, загального і ефективного визнання і здійснення їх серед народів держав Організації..»*. ЗДПЛ включає Преамбулу, 30 статей. ЗДПЛ не стала юридичним договором між країнами, а документом про наміри або принципи. Головне її призначення в тому, щоб допомогти визнання державами прав людини і ввести ідею та принципи прав людини в національні конституції та закони всіх держав. ЗДПЛ стала взірцем для створення власних варіантів угод щодо захисту прав людини - Європейської конвенції про захист прав і основних свобод людини (1953р.), Американської конвенції із захисту прав людини (1979 р.) та Африканської хартії прав людини і народів (1986 р.).

Положення ЗДПЛ розвинуто і конкретизовано у двох **міжнародних пактах – про економічні, соціальні й культурні права та громадянські і політичні права, прийнятих 19 грудня 1966 року**. На відміну від ЗДПЛ, вони мають обов'язкову силу для держав, які їх підписали. Міжнародні пакти покладають на держави зобов'язання дотримуватися проголошених у них прав. Якщо держави приєдналися до цих документів, то всі люди, які мешкають на її території, або ті, на кого поширюється її юрисдикція, можуть без обмежень за ознакою раси, кольору шкіри, статі, мови, релігії, політичних або інших переконань, національного або соціального походження, майнового стану користуватися передбаченими в пактах правами. Невиконання положень пактів є порушенням норм міжнародного права і спричиняє міжнародно-правову відповідальність.

ЗДПЛ, Міжнародний пакт про громадянські й політичні права та Міжнародний пакт про економічні, соціальні та культурні права – складають **Біль (Хартію)** прав людини. Він установлює мінімальні вимоги того, що країни повинні надавати своїм громадянам. Права і свободи, про які йде мова, називають **фундаментальними** – без їх дотримання неможливе нормальне існування і

розвиток людини в сучасному світі. Закріплені у найважливіших міжнародно-правових актах «стандартизовані» права і свободи людини отримали назву «основних», або ж конституційних, - вони закріплюються в конституціях сучасних держав як найважливіші і найпріоритетніші, що визначають статус людини в суспільстві. На їх основі виникають інші права, необхідні для нормальної життєдіяльності людини.

ООН, крім міжнародного Білля прав людини, розробила й інші документи в цій галузі. Їх називають **конвенціями**. Деякі з них торкаються питань геноциду, расової дискримінації, дискримінації жінок. Найбільш широкого визнання набула **Конвенція з прав дитини (1989 р.)**

Більшість міжнародних документів з прав людини стосуються дій держав і урядів, а не дій окремих приватних осіб. Вони є обов'язковими взірцями для законотворчості демократичних держав, зобов'язують їх керуватися відповідними положеннями у своєму внутрішньому законодавстві, приводити його у відповідність із вимогами цих документів. Нині визнання та практичне здійснення прав і свобод людини є основним критерієм міри демократичності тієї чи іншої держави.

Круглий стіл: «Висока посада - бути Людиною».

Така форма обговорення характерна для старшокласників, які попередньо вже на уроках правознавства отримали певні знання з ЗДПЛ, Конституції України.

Орієнтовний перелік питань, тез для обговорення, з якими матимуть змогу працювати учасники круглого столу:

1. Людина, її права – найвища суспільна цінність.
2. Гідність людини, з якої впливають права людини – моральна риса, унікальної неперевершеності цінності людської особистості.
3. Усвідомлення людиною власної гідності є запорукою поваги до неї з боку інших людей, визнання її рівності.
4. Права людини – підвалини свободи – природної потреби людини в однаковому ставленні до себе, як і до інших членів суспільства.

Правовий конкурс «По сторінках Загальної Декларації прав людини»**Н. Травкіна,***вчитель історії та правознавства закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №16
Вінницької міської ради». Спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист*

Знання та цінності, які формуються через соціальну практику – найдосконаліший шлях до формування життєвих компетентностей учня школи. Знаннєвий компонент, не перевірений через систему практичних вправ по застосуванню набутих знань, залишиться звичайним накопиченням, що не дійде до серця і розуму дитини, а може, окрім того, залишитися простим баластом. Тому у грі, конкурсі найкраще перевіряються набуті основи знань.

Пропоную вчителям правознавства, класним керівникам випробувати разом з учнями правовий конкурс «По сторінках Загальної Декларації прав людини»

Правовий конкурс «По сторінках ЗДПЛ»

Конкурс передбачає попереднє опрацювання учнями під керівництвом вчителя правознавства чи класного керівника положень ЗДПЛ.

Орієнтовні питання конкурсу:

1. Коли і ким була прийнята ЗДПЛ?
 2. Скільки статей містить ЗДПЛ?
 3. ЗДПЛ у Преамбулі визначила завдання, до якого повинні прагнути всі народи і держави. Визначте це завдання.
 4. Назвіть фундаментальні права і свободи (без їх дотримання неможливе нормальне існування і розвиток людини у світі), які задекларовані в ЗДПЛ.
 5. «Права людини визначають те, чого не має права робити влада з підлеглою їй людиною» (Марек Новицький).
- Перерахуйте все, що не має права робити влада з людиною за статтями ЗДПЛ.
6. ЗДПЛ – у формі резолюції стала основою всього законодавства про права людини.
- Назвіть міжнародні документи, які були прийняті для конкретизації ЗДПЛ і набули обов'язковості як міжнародні стандарти прав людини.
7. Коли була прийнята ЄКПЛ?
 8. Назвіть регіональні документи щодо захисту прав людини створені на основі ЗДПЛ?
 9. Які принципи ЗДПЛ, вказані у її статтях права і свободи людини відображені в Конституції України?
 10. Які природні права людини заявлені в ЗДПЛ?
 11. Який принцип прав людини найчастіше вживається в ЗДПЛ:
А) рівність; Б) незалежність; В) непорушність; Г) недоторканість.

Р.С.Вчитель може додати питання за потреби і рівня підготовки учнів.

Зичу успіху!

Як виховати маленьких патріотів**Тетяна Іванівна Доценко,***вчитель початкових класів, вчитель-методист закладу
«Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 4 ім. Д.І. Менделєєва
Вінницької міської ради»*

Любов до рідної землі, де ти виріс, пошана до батька і матері, світлої пам'яті своїх предків, відчуття належності до свого народу, прагнення пізнати, відстояти і примножити його духовні і культурні надбання та передати їх у спадок наступним поколінням – ось що живить патріотизм кожної людини. Громадянська приналежність виростає з неньчиної колискової пісні та її ніжного слова, мовленого рідною мовою, батькової мудрої настанови й науки, бабусиних казок, дідусєвих легенд, родинних традицій, звичаїв, зі школи, куди ти щодня ходив за наукою, із задушевної пісні в тихому надвечір'ї. Але самими словами, настановами не виховаєш справжнього патріота.

В своїй роботі я керуюсь словами В.О. Сухомлинського: «Якщо учні проведуть якусь акцію, зберуть фольклорний матеріал, запишуть із вуст старших їхні розповіді чи пісні самі, розучивши це, пропагуватимуть серед інших, якщо запозичать від народних умільців секрети народного ремесла чи рукоділля, якщо виявлять якесь джерело забруднення, одне слово, якщо зроблять щось корисне для отчого краю чи домівки, то такі акції вкарбовуються на все життя».

Виховане з дитинства патріотичне почуття не дозволить людині зійти з правильного шляху, залишити на старості самотню матір, знехтувати рідну мову, скривдити меншого чи слабкого, або вчинити злочин.

Мова – це голос народу. Без знання рідної мови не може зрости справжній громадянин України. Тому з української мови я часто практикую проведення нетрадиційних уроків. Так, по закінченні вивчення теми “Мова, мовлення” у 3-му класі мною було проведено урок-свято “Мово рідна, слово рідне”, до якого учні самостійно підготували народні пісні, загадки, скоромовки, потішки. Діти об'єдналися у групи і створили тематичні газети “Осінь прийшла”, в яких надрукували власні вірші, оповідання, загадки, намалювали малюнки про осінь. Кожна група презентували та захищала свою роботу.

На уроках літературного читання, працюючи над темою “Мій рід, моя родина”, діти створювали дерево родоводу, за яким вивчали історію своєї сім'ї, своєї родини.

До уроків української мови та літературного читання мною підібрані тексти для читання про Україну, диктанти, які я систематично використовую в навчально-виховному процесі. (Додаток 1)

Здається, що математика це наука, яка любить цифри, а не розмови. Але і на цих уроках можна використовувати народознавчий матеріал. Мною упорядкована добірка задач з народознавчим змістом, які діти із задоволенням розв'язують на уроках та в позаурочний час. (Додаток 2)

Рушник і вишивка і нині символізують чистоту почуттів, глибину безмежної любові до рідної землі, звичаїв і традицій рідного народу. Тому на уроках трудового навчання ми разом з дітьми створюємо чудові патріотичні вишивки – герб, прапор

України. Нещодавно виконали колективну творчу роботу з природного матеріалу (висушених квітів та листя, насіння, круп) – карту України.

Із прийняттям у 2011 навчальному році Державного стандарту початкової загальної освіти в початковій школі з'явився новий предмет «Я у світі». Одразу ж виникла потреба у забезпеченні даного курсу навчально-методичним матеріалом. У зв'язку з цим я підбрала та розробила електронні уроки, таблиці, розвивальні завдання, які могли б зацікавити дітей фактами з історії нашої країни. Так, до вивчення теми: «Україна – незалежна держава» учні готувалися заздалегідь: створювали міні-презентації «Подорож містами України», в яких розповідали про історичне минуле міст, пам'ятки архітектури і тим самим поглиблювали свої знання про Україну.

В позаурочний час разом з учнями в цікавій формі проводимо традиційні позакласні виховні заходи: «Козацькому роду – нема переводу», «Свято зустрічі весни на Україні», «Свято української казки». До свят розучуємо козацькі та народні пісні, танці, народні забави тощо.

Добре усвідомлюючи, що в основі підходу до формування особистості лежать любов, доброта, щирість, толерантність і водночас вимогливість дитини до самої себе, я в своїй педагогічній діяльності спонукаю маленьких школярів поєднувати в собі усе це і формую у них, на мою думку, найголовніше – людяність і перші вияви патріотизму.

Додаток 1

Диктанти

Замки України

Наші предки будували замки, щоб боронити рідну землю від ворогів. На горі вони ставили будівлі, оточували їх високим кам'яним муром. На мурах були сторожові вежі. У мурах були бійниці, через які люди відбивали напад чужинців.

Добре відомі замки в Луцьку, Хотині, Хусті, Острозі... Були замки у Києві і Львові. У замках, які збереглися, тепер музеї. Замки треба берегти. Це наша історія. (63 слова)(З “Материнки”)

Запорізький дуб

У Верхній Хортиці, поблизу Запоріжжя, стоїть і досі могутній запорізький дуб. Це один з найстаріших дубів на Україні: йому вже понад сім століть. Ще за Богдана Хмельницького цьому дубові було чотириста років.

Його могутня крона складається з вісімнадцяти великих гілок. Периметр крони – сто два метри, її зелений тінистий намет має сорок три метри у поперечнику. Дуб виріс біля джерела, яке давало йому сили й снагу.

(65 слів) (За І. Шаповалом)

Ремесла, якими займаються козаки

Говорячи про відвагу козаків, цілком доречно буде розповісти про їхні звичаї та заняття.

Ви дізнаєтесь, що серед цього народу зустрічаються люди, досвідчені у всіх необхідних для життя ремеслах: теслі для будівництва жител і човнів, стельмахи, ковалі, зброярі, кожум'яки, римарі, шевці, бондарі, кравці і т.д. Вони дуже вмілі у виготовленні селітри, якої в цих краях багато, і виготовляють прекрасний гарматний порох.

(65 слів) (З книги Г. Л. Боплана “Опис України”)

Літературне читання***Пісні рідного краю***

У нашій мові є багато чудових слів, які милозвучно складаються у задушевну пісню.

Мелодійні рядки лунають на концертних площадках. Українські народні пісні щиро виконують гості на весіллях. Ніжно звучать колискові пісні з маминих вуст та заколисують немовлят. Колядки, щедрівки, веснянки – чудове пісенне надбання нашого народу, яке бережно передається через покоління. Багато поетичних рядків Тараса Шевченка, які покладені на музику, стали народними піснями.

Українські пісні різноманітні. Вони оспівують неповторність рідного краю, славне козацьке минуле нашого народу, напружену визвольну боротьбу за незалежність, високі почуття. Зачаровують душу, захоплюють своєю красою. Ось такі вони, пісні мого рідного краю.

Додаток 2

Задачі***Задача 1***

Сторони кубика по черзі пофарбували в блакитний та жовтий кольори. Скільки сторін було пофарбовано в жовтий колір, а скільки в блакитний?

Задача 2

П'ять козаків за 5 год викопують 5 м канави. Скільки знадобиться козаків, щоб викопати 100 м канави за 100 год?

Задача 3

Сагайдачний старший від Дорошенка на 10 років. На скільки він буде старший від нього через 20 років?

Задача 4

Чумаки провели лінію довжиною 20 м і поділили її на чотири рівні частини. Якою була довжина першої частини лінії?

Задача 5

Хлопчик продав 10 прикрас з гербом України, а дівчинка в два з половиною рази більше за хлопчика. Скільки всього прикрас було продано?

Задача 6

Козаки їхали з міста Хмельницького до міста Вінниці, зробивши зупинку в місті Літині. Від Хмельницького до Вінниці 119 км, а від Літина до Вінниці 32 км. Обчисліть відстань від Хмельницького до Літина?

Świat Jana Brzechwy w polskiej poezji

Lekcja z literatury polskiej dla uczniów klasy piątej

Helena Humeniuk,

nauczyciel języka polskiego w szkole-liceum №7 miasta Winnicy

Cele dydaktyczne: zaznajomić uczniów z poetą, który pisał wierszy dla dzieci, jego życiem i twórczością,

nauczyć ich reklamacji i incenizacji wiersza, zapoznać słuchaczy z pojęciem „satyra”.

Cele wychowawcze: nauczyć dzieci poznawać twórczość satyryczną, a więc przyjmować ją z humorem i pamiętać o wyrazach grzecznościowych.

Przebieg lekcji

1. Pytania organizacyjne:

- obecność uczniów w grupie.

2. Występ nauczyciela:

O Janie Brzechwie, słyszeliśmy nie raz i w czwartej klasie i piątej...

Dzieci, o życiu poety, przygotowali nam informację uczniowie, których zapraszamy do tablicy.

Nauczyciel:

Jana Brzechwę - nazwano poetą «dziecięcej radości». Jego twórczość jest bliska dzieciom, a utwory przenoszą czytelników w wesoły, kolorowy i pełen fantastycznych postaci i przygód świat.

Kochamy Go za taką cudowną baśń «Akademia Pana Kleksa», którą napisał w 1946 roku.

(Oglądamy fragment z filmu, pieśń o Kaczce Dziwaczce).

Nauczyciel: Jan Brzechwa był poetą-satyrykiem, w swoich utworach i wierszach dla dzieci on bardzo delikatnie wskazywał na wady charakteru człowieka w społeczeństwie.

Wierszy poety to świat pełen przygód, w którym głównymi postaciami są zwierzęta (hipopotam, kaczka, żuk, stonoga, żaba, wrona i inne).

Jeden z wierszów «Kwoka» usłyszymy w wykonaniu uczniów ...

Nie tylko zwierząt wykorzystywał w swojej twórczości poeta, ale i rośliny (pomidor, fasolę, koper, groch, burak...) Inscenizacja wiersza «Na straganie» wykonują dziewczynki...

Nauczyciel: Poza humorem utwory zawierają zaskakujące zakończenie często poprzez zaprezentowaną historyjkę uczą i wychowują, ośmiejają, nagane zachowanie, a pochwalają dobre.

Dydaktyczna gra «Złóż wyraz» (Praca w grupach. Każda z 3- ch grup otrzymuje mieszankę sylabową, i uczniowie składają wyrazy cech charakteru).

I grupa (Radość, Smutek, Skarżypyta) na podsumowanie uczeń recytuje wiersz «Skarżypyta».

II grupa (Dowidzenia, Lubić, Samochwała) na podsumowanie uczeń recytuje wiersz «Samochwała».

III grupa (Przyjaźń, Dobroć , Pytalski) na podsumowanie uczeń recytuje wiersz «Pytalski».

Podsumowanie: A więc proszę mi przypomnieć, w jakich wierszach poeta wyśmiewa nagane zachowanie?..

Nauczyciel: J. Brzechwa - to „strzała„ a mianowicie to «ostrze strzały» tak tłumaczą przedomek poety. Tą strzałą w swoim wierszu «Leń» on wyśmiał największą wadę dzieci. I teraz wiersz nam przeczyta uczeń

Ale Satyryk , nie tylko pomagał być dzieciom grzecznymi, ale i uczył ich leksyce, a mianowicie, dni tygodnia, miesiące i in.

Wiersz «Tydzień» opowie nam

Podsumowanie lekcji

Na tablicy Pani przepina kartki: Ludzie , Zwierzęta , Rośliny.

Uczniowie przypominają wierszy , które należą do tych kategorii i były czytane na lekcji. Drugim zadaniem: prosi wymienić cechy, które ośmieja w swoich wierszach poeta i zamienić wady na zalety.

Wystawianie ocen

Praca domowa

Opisać w zeszytach cechy charakteru swojego przyjaciela (wady i zalety).

Магазини і покупки

Урок англійської мови у 6 класі

Олена Сергіївна Білоус,*вчитель англійської мови закладу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №8 ВМР»*

Цілі уроку :

Освітні:

- Повторити й активізувати лексичні одиниці.
- Формувати уміння вести діалог по темі, складати міні-монологи.

Розвиваючі:

- Формувати здібності і готовність вступати в іншомовне спілкування;
- Розвивати різні види пам'яті, уваги, комунікативності;
- Розвивати мовну здогадку.

Практичні:

- Практикувати у складанні письмового повідомлення та усних діалогів за темою.

Виховні:

- Показати важливість уміння вирішувати комунікативні завдання через діалог;
- Виховувати комунікативну компетентність учнів.

Обладнання: ноутбук, роздрукований матеріал, 4 конверти з завданнями

План уроку:

1. Організаційний момент.
2. Фонетична зарядка.
3. Повідомлення теми уроку.
4. Постановка завдань.
5. Розгадування шаради
6. Мовленнєва зарядка.
7. Контроль навичок читання (робота з підручником).
8. Закріплення лексики по темі "Shopping"
9. Керована навчальна розмова (міні діалоги з опорою)
10. Пошукова робота учня (представлення текстів інформативного характеру)
11. Перегляд відео фільму і виконання завдань до нього.
12. Складання власних діалогів.
13. Формування монологічного мовлення (напис і представлення реклами).
14. Заключний етап. Повідомлення домашнього завдання. Підведення підсумків уроку.

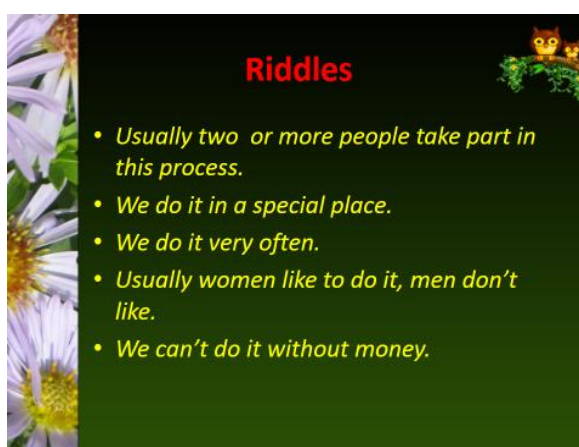
Хід уроку

1. Привітання . Слайд 1
Good morning, children !
Good morning, teacher!
I'm glad to see you!
We are glad to see you, too !
Sit down, please.

Let me begin our lesson with some riddles. If you guess them, you will know what we are going to speak about. Listen to me and think.

Слайд 2.

2. Визначення учнями теми уроку з проблемним завданням, ознайомлення учнів з метою уроку.

Usually two or more people take part in this process.

We do it in a special place.

We do it very often.

Usually women like to do it, men don't like.

We can't do it without money.

T: What is it?

P: Shopping

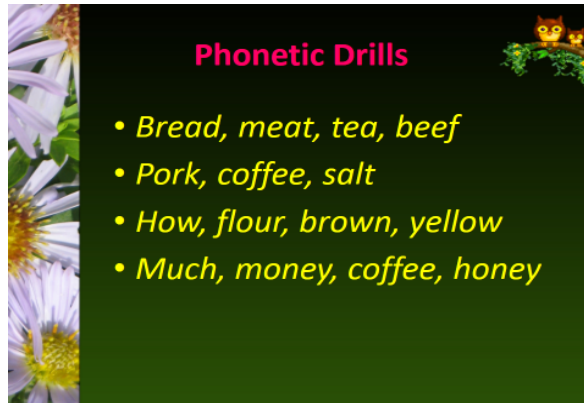
Слайд 3

So, today we are going to do the shopping together and I am going to teach you how to do it in the best way. Do you like to go shopping? (Yes, we do).

3 Фонетична розминка.

Слайд 4.

Phonetic Drills

- Bread, meat, tea, beef
- Pork, coffee, salt
- How, flour, brown, yellow
- Much, money, coffee, honey

Find the word which we read any different way than others.

Слайд 5.

Phonetic Drills

- Bread, meat, tea, beef
- Pork, coffee, salt
- How, flour, brown, yellow
- Much, money, coffee, honey

T: So, we are going to speak about shopping. We'll try to make up and act dialogues, to learn new words, to see a video film, to write a test. We have a lot of work. Let's start.

а) Активізація вивченого матеріалу (мовленнєва зарядка, знаходження відповідностей)

Мовленнєва зарядка .

Слайд 6.

Speaking Drills

Making shopping makes me good,
Buying things and buying food,
Spending money every day,
Shopping is the best you may.

What kinds of shops do you know? (the baker's, the butcher's, the grocer's...)

Слайд 7.

Слайд 8.

Слайд 9.

I have a very long shopping list. Where can I buy it all? And there is one product I can't buy at the grocer's, at the greengrocer's, at the butcher's or at the dairy. Find it !
Слайд 10.

(Список покупок : pork, coffee, grapes, milk, yoghurt, oranges, beef, butter, chicken, flour, turkey, carrots, apples, cottage cheese, fish, sugar)

The first group "goes" to the grocer's and "buys" products according to this shop.

The second group «goes» to the greengrocer's and «buys" products according to this shop...

Слайд 11.

3. Активізація раніше вивченої лексики по темі «Shopping»

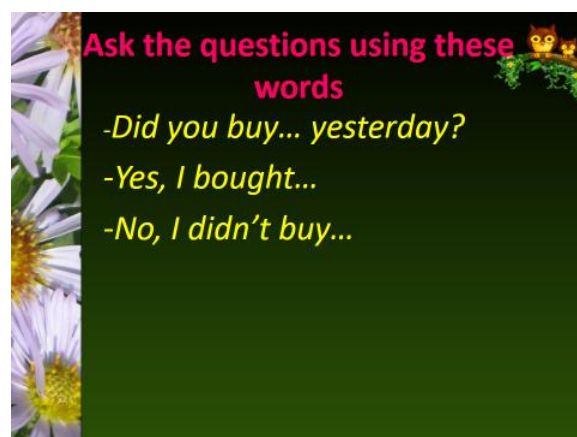
T: As you've said you like to go shopping, do you prefer to buy clothes or food? I went shopping yesterday. Can you guess what I bought? Ask me questions beginning with the words :Did you buy ... yesterday?

- Yes, I bought ...
- No, I didn't buy ...

(Example :

- Did you buy cake?
- No, I didn't
- Did you buy candies?
- Yes, I did.)

Слайд 12.

Тримаю 4 конвертика кольорових.

b) Розгадування шаради.

Make up words with these letters. One word is one Hurry up! Who will be the first?

C	H	E	E	S	E
----------	----------	----------	----------	----------	----------

S	A	U	S	A	G	E	S
---	---	---	---	---	---	---	---

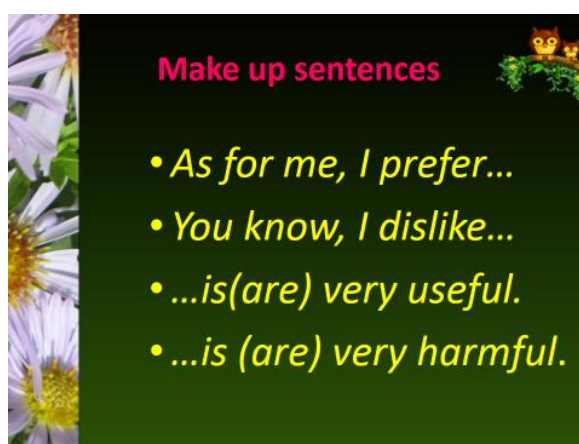
S	O	U	R	C	R	E	A	M
---	---	---	---	---	---	---	---	---

a	l	o	a	f	o	f	b	r	e	a	d
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Make up the sentences with them.

As for me, I prefer cheese. I like sour cream .

Слайд 13.

с) Робота з підручником:

р.39 ex. 3

- And now read and say what shops the children are in.

d) Індивідуальна робота

Be attentive, because Myroslav is going to ask you some questions according to the giving information.

Myroslav, make up sentences with these words and be ready to ask and to listen to the answers of your friends.

1. Dan, has, the, shop, dairy, visited? (Has Dan visited the dairy shop?) – Yes, he has

2. Bought, has, kilo, John, a, of, sweets, a, and, cake, hasn't, he? (John has bought a kilo of sweets and a cake) - Yes, he has

- Thank you, my

- Слайд 14.

- dear.

Слайд 15.

Now each group is going to make up some short dialogues as in the example.

Example :

- Where do you buy milk?
- In the supermarket. Where do you buy a T-shirt ?
- At the clothes chop.

I group : oranges, cakes

II group : carrot, skirt

III group : a teddy bear, potatoes

IV group: a computer game, cottage cheese

e) We have different kinds of shops in Ukraine. But Englishmen also have different shops. Let's learn the names of the English shops. Lesia, our journalist, prepared such information to you.

-The corner shop

- Harrods
- Mark & Spencer
- Sainsbury's
- The Body shop

T: Listen to Lesia and be ready to answer some questions which Lesia will ask you.

The Corner Shop is a small shop on or near a street corner. They usually sell food.

Harrods is a department store. It has 230 departments. It has a library, a bank. It is a very expensive shop.

Sainsbury's is the biggest of the supermarket chains. It suggests good food, wine, do it yourself goods.

Mark & Spencer is a chain store. It is a number of department stores which sell men's and women's clothing, home furniture, plants and food. The company has over 700 stores over the world.

The Body Shop sells perfumes, soap, shampoo, skin-care products for men and women.

Lesia: What do they sell in the Corner Shop (Harrods, Sainsbury's, Mark & Spencer, the Body Shop)?

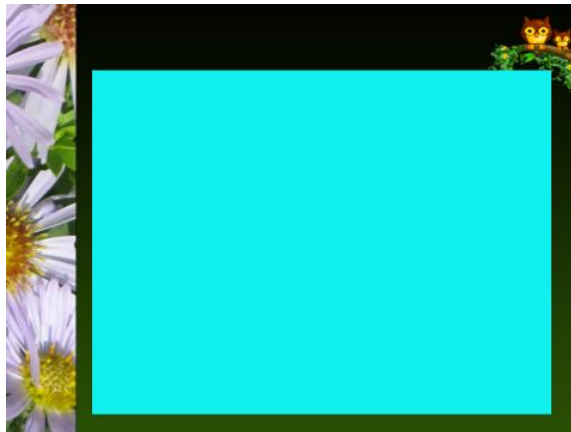
- What similar shops have we got in Vinnitsa?
 - What is your favourite shop in Vinnitsa?
- Перегляд відеофільму « Shopping» (41.20)

Let's compare the information you've heard from Lesia with the video material and tell about new information you'll see and listen. We have known a lot about shops. Now I invite you to go shopping. Do you want? We are going to see a short film.

Be ready to see the film, to listen to the dialogues, try to understand it. And be ready to answer my questions and fill in the gaps.

Pay attention what the words Humpback and Sazan mean.

(Перегляд фільму) Слайд 16.

At the Corner's

- Good morning. How are you?
- Morning. Fine, fine you?
- Fine, thanks. Can I help you?
- Yes. Have you got pineapples?
- Certainly. How much would you like?
- One tin, I think
- What about fresh biscuits?
- No, thank you. I'm on a diet. I prefer fruit and vegetables.
- Anything else?
- May be some fish: sazan or humpback.
- I strongly recommend you to buy humpback.
- OK. Give me one fish. How much does it cost?
- 133 roubles. Oh, just a minute. Do you like lasagne?
- Oh, it's not bad. But I don't like Italian food. Here are 150 roubles.
- Thank you. Your change is 17 roubles. You are welcome.

a) Ok. Have you understood the meaning of words "Humpback and Sazan" ? Ok, thank you.

Now, work in groups and be ready to answer my questions. Each group will have two questions. Read them and give the answers.

Слайд 17.

I group.

- Where does the action take place?
- What kind of shop is it?

II group.

- What does the customer want to buy?
- Does she buy biscuits? Why?

III group.

- What does she buy?
- What kind of fish does the shop assistant recommend her to buy?

IV group.

- Does the woman buy lasagne? Why?
- How much does the woman pay?

b) Now, let's work at the blackboard. It is the same dialogue but some words are missing there. You have to insert the missing words.

Let's work in chain. The representative from each group is going to go to the blackboard and write the missing word.

At the Corner's

- Good morning. How are you?
- Fine and you?
- , thanks. Can I help you?
- Have you got ?
- How much would you like?
- One tin, I think.
- What about ?
- No, thanks. I'm on..... I prefer..... and
- Anything else?
- Maybe some.....
- I strongly you to buy.....
- OK. Give me one How much does it cost?
- Oh, just a minute. Do you like..... ?
- Oh, it's not bad. But I don't like food. Here are 150.....
- Thank you. Your..... is 17 roubles. You are always welcome.

Words:

Morning, certainly, fine, yes, fresh biscuits, pineapples, fish: sazan and humpback, a diet, vegetables, fruit, fish, humpback, recommend, change, lasagne, 133 roubles, roubles, Italian.

- Let's check up your work.

5. Практика коротких монологічних висловлень

When shops want to attract shoppers they make advertisements. Please, make an advertisement to a shop draw a picture or glue the material and tell us about your shops .

Say its name, opening hours, goods, shop windows, departments, prices, everything you would like.

I group.

It's a confectionary shop. It works from 8 a.m. till 6 p.m. . It offers cakes, rolls, sweets, candies. It's shop windows are from glass to see everything being outdoors. The prices are very cheap. Welcome to our shop.

II group.

Well, attention! Our shop is the best. The prices are pleasantly low. Sports goods are always for you. Come to our shop!

III group.

Dear friends!

The new collection of clothes is for your attention, please! The most popular brands are for you. It's sale now! Hurry up! Welcome!

IV group.

Toys for boys and girls! Our shop is for you! Come and choose a toy friend for you! The prices are very low!

5. Now it's high time to make up your own dialogues. Use the words:

- Can I help you?
- Have you got?
- How much/many.....?
- How much must I pay?
- How much does it cost?

- Sweets
- Bananas

- Bread
- Apples

Example:

- Can I help you?
- Yes, please. Have you got some bananas?
- Of course we have. How many bananas would you like?
- Oh, I would like four bananas. How much do they cost?
- 20 rouble per kilo.
- How much must I pay?
- 10 rouble, please.
- Thank you.
- You are welcome.
- Слайд 18.

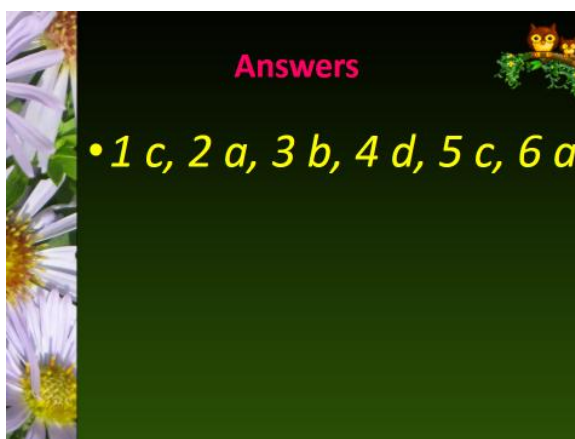
6. Контроль знань та умінь, які учні отримали на уроці (виконання тестового завдання, взаємоперевірка, виставлення балів(1 wright answer is 1 point))

– You have 10 minutes to do the test.

Test

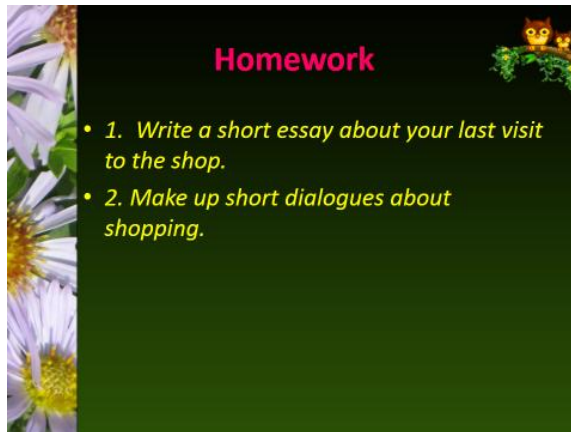
1. Lasagne is..... food.
 - a) Ukrainian
 - b) English
 - c) Italian
 - d) Chinese
2. People eat..... when they are on a diet.
 - a) fruit and vegetables
 - b) Italian food
 - c) hamburgers
 - d) biscuits
3. Usually shops are different in.....
 - a) sizes
 - b) kinds
 - c) colours
 - d) owners
4. You can't buy a..... of sugar.
 - a) pound
 - b) kilo
 - c) packet
 - d) bottle

Слайд19

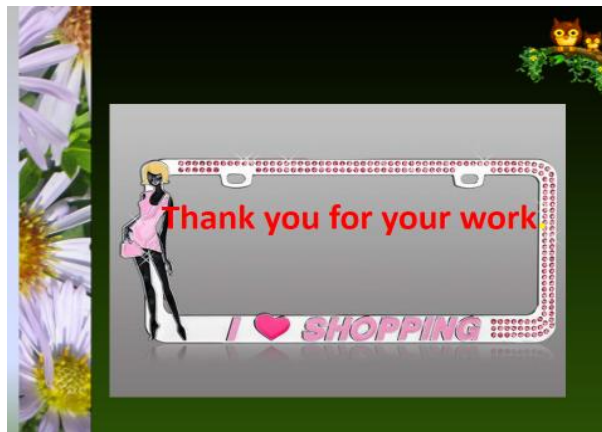

6.Повідомлення домашнього завдання. Підсумки уроку.

Слайд 20.

Слайд 21.

5. We can buy fish at the.....

- a) baker's
- b) grocer's
- c) fishmonger
- d) greengrocer's

6. If you want to make a cake you need.....

- a) eggs, sugar, flour
- b) ham, sugar, eggs
- c) chips, sugar, flour

– Now exchange your works. Check them up (the answers are on the screen 1c, 2a, 3b, 4d, 5c, 6a). Put down the marks. Each question "costs" 1 rouble (1 mark or point). Ok, now count your points and get such marks. Who has counted 12? 11? Ok, come to our shop and get such marks.

7. Заключний етап уроку. Підведення підсумків уроку. Повідомлення різнорівневого дом.завдання. Аналіз і оцінка підсумків роботи учнів.

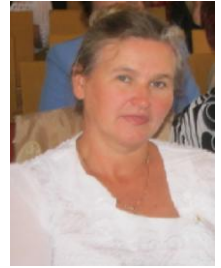
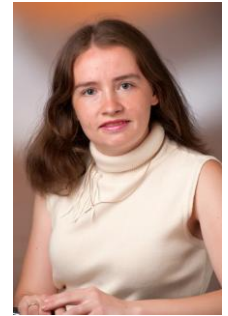
Ok, today during our lesson we've repeated the material you've learnt, made up and acted dialogues, seen a video film. Thank you.

Повідомлення д/з :

1. Those of you who would like may write a short essay about your last visit to the shop.

2. Make up short dialogues about shopping.

Література.

**Бінарний урок з математики та інформатики
«ЛИСТ ВІД СВЯТОГО МИКОЛАЯ»***Конспект уроку у 6 класі***Світлана Миколаївна Мазуніна,***вчитель математики вищої категорії закладу**«Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №8 Вінницької міської ради»,***Олена Сергіївна Пашкевич,***вчитель інформатики другої категорії закладу**«Загальноосвітня школа І-ІІІ ст. №8 Вінницької міської ради»*

Мета: Вдосконалювати уміння та навички розв'язування задач із використанням пропорції, відсотків. Приймати рішення за умов точної, неповної та надлишкової інформації. Опрацьовувати тести з математики та інформатики, обґрунтовувати твердження. Систематизувати та узагальнювати знання з математики та інформатики. Розвивати логіку, увагу, кмітливість. Виховувати самостійність, інформаційну культуру.

Тип уроку: урок розв'язування задач, систематизації та узагальнення знань.

Обладнання: презентація, мультфільм «Святий Миколай», ноутбук, проектор, екран, подарунки.

Хід уроку**I. Організаційний момент****Доброго дня!**

І.: Ви всі знаєте, що в ніч на 19 грудня до наших осель завітає Святий Миколай.

М.: Цей святий приносить діткам подарунки, якщо діти були впродовж року слухняні, або різку, якщо неслухняні. Пригадаємо:

Перегляд мультфільму «Святий Миколай».

І.: До речі, ви знаєте, нам від Святого Миколая прийшов лист. Чи не так?

М.: Так. Я його скачала з Інтернету, але я не знаю, куди комп'ютер його зберіг.

II. Актуалізація опорних знань

І.: Діти, нагадайте, що необхідно знати, щоб знайти файл?

Діти: ім'я файлу, його розмір, коли він був створений або змінений.

М.: Скачаний він був вчора, тому дата має бути вчорашня, а називається він «Лист від Святого Миколая».

І.: Діти, хто може знайти необхідний нам файл?

....

М.: Отже, файл знайдено. Відкриваємо. Ой. А на ньому пароль. Щоб його відкрити необхідно дати відповіді ТАК чи НІ на 12 запитань. За кожне правильну відповідь – подарунок.

1. У правильній пропорції добуток крайніх членів дорівнює добутку середніх членів (ТАК)

2. Після видалення файлів з комп'ютера вони потрапляють у кошик? (ТАК)

3. Щоб знайти час, який потрібно проїхати, треба відстань помножити на швидкість. (НІ)
4. При переміщенні файла він залишається в обох папках? (НІ)
5. При перетворенні 15% - у десятковий дріб отримаємо 0,15 (ТАК)
6. Для перейменування файла достатньо двічі клацнути по ньому лівою кнопкою миші? (НІ)
7. При перетворенні 25% - у десятковий дріб отримаємо 2,5 (НІ)
8. Файл та ярлик мають один об'єм. (НІ)
9. Щоб знайти невідомий множник потрібно добуток помножити на відомий множник. (НІ)
10. Всі програми відкриваються у вікнах (ТАК)
11. 0,1 кг дорівнює 100 г. (ТАК)
12. Вікно програми можна видалити у кошик (НІ).

III. Застосування знань, умінь і навичок.

І.: Приємно, що ви все це вмієте!!!!

Отже, лист:

Доброго дня, дорогі друзі!

Я вже збираюсь у далеку путь. Мною і моїми помічниками вже спаковано 2,5 млрд. подарунків. От тільки завжди я боюся, чи вистачить моїх подарунків на всіх діток. Я знаю, що зараз на землі проживає біля 7 млрд. осіб, з них 32% діти. Допоможіть мені порахувати, скільки подарунків треба приготувати, щоб кожне дитя залишилося задоволеним?

М.: Дітки, візьміть, будь ласка, зошити з математики, запишіть число, класна робота і порахуйте. Отже, скільки ж діток проживає на планеті Земля?

Розв'язання

7 млрд - 100%

? - 32%

Нехай x млрд. потрібно подарунків, тоді

$$\frac{7}{x} = \frac{100}{32}$$

$$x = \frac{7 \cdot 32}{100}$$

$x = 2,24$.

Отже, 2,24 млрд. потрібно подарунків

Відповідь: 2,24 млрд.

І.: Як добре, що подарунків вистачить на всіх. Да... Приємно працювати з розумними дітьми...

М.: Продовжу читати лист.

Але не всі дітки знайдуть під подушкою подарунки, деякі отримають різочки. Щоб здогадатися, хто отримає подарунки, необхідно розгадати тести.

I.: Завдання 2. 1. Набір програм, призначений для забезпечення взаємодії всіх пристроїв і виконання користувачем різних дій:

- А) Комп'ютер;
В) Інтерфейс користувача;
С) Операційна система;
К) Пошук.

I.: В другому питанні оберіть декілька правильних відповідей.

2. До основних об'єктів операційної системи належать:

- Л) Піктограми; А) Малюнки;
У) Ярлики; Х) Папки.

I.: 3. Файли, які об'єднуються в групи за змістом називаються:

- К) Ярлики; О) Вікнами
В) Значками; Н) Папками.

I.: 4. Як викликати контекстне меню об'єкта?

- Я) Правую кнопкою миші; І) Лівою кнопкою миші;
А) Алфавітно-цифровою клавіатурою; О) Коліщатком миші.

I.: 5. Основне призначення ярликів – це

- П) Подання папки у відкритому вигляді. К) Збереження об'єктів ОС;
С) Наочне подання об'єкта; Н) Швидкий запуск програми.

I.: 6. Яка функція папки Кошик?

- І) Зберігає та відновлює видалені об'єкти; Ю) Видаляє об'єкти;
Е) Зберігає дані про комп'ютер; Я) Створює об'єкти.

М.: . Отже, СЛУХНЯНІ діти отримають подарунки. А підніміть ручки, хто вважає, що був слухняним цілий рік. Я думаю, що всі 100% знайдете під подушкою приємний подарунок.

Отже, читаю лист далі.

На Миколая батьки із дітьми завжди пекли медове печиво - миколайчики. Вага кожного печива – 100 гр. Я поділюся з вами рецептом. Замішувалося тісто з борошна, яєць, меду та сметани у відношенні 9:2:3:5. У вашому класі, я знаю, 38 слухняних учнів, тому дізнайтеся, скільки грам меду необхідно, щоб всі діти залишились із солодким подарунком.

Розв'язання :

$$38 \cdot 100 = 3800 \text{ (г) печива}$$

Нехай x г – вага однієї частини, тоді борошна – $9x$ г, яєць – $2x$ г, меду – $3x$ г та сметани – $5x$ г. А загальна маса – 3800 г.

Складемо та розв'яжемо рівняння:

$$9x + 2x + 3x + 5x = 3800$$

$$19x = 3800$$

$x = 200$

Отже, 200 г – одна частина. Тоді меду $3 \cdot 200 = 600$ (г)

Відповідь: 600 г.

І.: Продовжимо читати лист:

... А чи знаєте ви діти, де знаходиться моя резиденція?

У Карпатах, у с. Пістинь Косівського району Івано-Франківської області. Це за 360 км від Вінниці.

1. Підкажіть мені, за скільки днів мені треба виїхати, а може я вже мав бути у дорозі, якщо швидкість, з якою я рухаюсь 60 км/год.?

Розв'язання:

$$360/60 = 6 \text{ (год.)}$$

Відповідь: 6 годин

М.: 2. На скільки потрібно збільшити швидкість, щоб встигнути доставити подарунки за 5 год. ?

Розв'язання:

1) $360/5 = 72 \text{ (км/год.)}$ – швидкість, з якою необхідно їхати

2) $72-60 = 12 \text{ (км/год.)}$ – на стільки потрібно збільшити швидкість.

Відповідь: на 12 км/год.

М.: О, прийшов ще один лист від Святого Миколая.

І знову доброго дня, мої любі!!!

Я надіслав цього листа, щоб подякувати вам, дітки, за відповіді. Мені їх передали мої янголи-помічники. Тепер я точно знаю, що в 6-А класі вчать дуже розумні і гарні дітки. І я обов'язково завітаю до ваших осель в ніч на 19 грудня. Лишайтеся такими ж вихованими, слухняними і розумними.

IV. Підсумки

Рефлексія.

1. Що найбільше сподобалося на уроці?
2. Що нового ви дізналися на уроці?
3. Які знання будете використовувати у повсякденному житті?

Виставлення оцінок.

IV. Домашнє завдання.

Математика: виконати №820, 840, 841;

інформатика: повторити тему «Операційні системи» (§8-13), підготуватися до контрольної роботи.

Список використаних джерел:

1. Мультфільм «Святий Миколай» [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=RjOcZkzrd6g>
2. Картинки Святого Миколая [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://maque.org.ua/wordpress/?p=15077>
3. Картинки Миколайчики [Електронний ресурс]: Режим доступу: <http://ru.ogo.ua/news/kak-prigotovit-mikolaychiki-dlya-detey>

Дану розробку уроку із презентацією та відео, можна скачати за посиланням <https://drive.google.com/file/d/0B3gUCp1IKQI7LUxOWXRuMU9QVHc/view?usp=sharing>

Безпека оселі. Правила безпеки при користуванні засобами побутової хімії, газовими приладами та пічним опаленням

Конспект уроку з основ здоров'я у 7 класі

Наталя Петрівна Кирилішина,

*вчитель основ здоров'я вищої кваліфікаційної категорії,
педагогічне звання «старший вчитель» закладу «Загальноосвітня
школа I-III ступенів № 31 Вінницької міської ради*

Мета: формувати в учнів поняття про безпеку оселі; ознайомити з правилами безпеки при користуванні засобами побутової хімії, газовими приладами та пічним опаленням; розвивати навички, що сприяють збереженню здоров'я при користуванні засобами побутової хімії, газовими приладами та пічним опаленням; виховувати рішучість, відповідальність, дбайливе ставлення до свого життя та здоров'я, готовність надати першу допомогу.

Матеріали та обладнання: фотографії, ілюстрації, які демонструють безпеку оселі і правила безпеки при користуванні засобами побутової хімії, газовими приладами та пічним опаленням, комп'ютерна презентація, роздавальний матеріал.

Тип уроку: комбінований

Хід уроку

I. Організаційний момент.

Продзвенів уже дзвінок - починається урок.

Ось і ти часу не гай - працювати починай.

Працювати починаємо про свою безпеку дбаємо.

Підрівнялись, підтягнулись, одне одному всміхнулись.

На урок старанність не забули взяти?

Починаємо працювати.

Очікування.

Чого ви чекаєте від сьогоднішнього уроку?

Я дізнаюсь... Знатиму сам і поясню друзям... Після уроку я зможу...

А я очікую від вас, що ви будете:

Бадьорими

Енергійними

Здоровими

Позитивними

Економними

Кмітливыми

Активними. (Слайд)

II. Актуалізація опорних знань.

Фронтальна бесіда

— Пригадайте, що таке безпека оселі.

Наскільки небезпечною є ваша оселя?

Вправа «ТАК ЧИ НІ»:

1. Можна порушувати ПДР.

2. Дотримуватися правил протипожежної безпеки;

3. Кричати в салоні транспорту і давати поради водієві;

4. Сидіння поруч з водієм – найбезпечніше місце;
5. Під час руху вантажного автомобіля можна стояти в кузові, обіпершись на кабінку;
6. Під час евакуації не слухати оповіщення.

III. Мотивація навчальної діяльності ;

Обговорення ситуації . До класу вбігає дівчинка. (Імітація прибирання в квартирі, приготування їжі). Ой, як я втомилася. Приляжу на хвилинку.

Яких помилок припустилася дівчинка? Як ви гадаєте, до чого це може призвести? (Думки дітей)

Вислуховую школярів, звертаю увагу на те, що ми у своїй оселі можемо опинитися в різних небезпечних ситуаціях .

Повідомлення теми уроку, постановка мети й завдань уроку

IV. Вивчення нового матеріалу.

1. Побутова безпека. Безпека оселі .

Тема яку ми з вами вивчаємо досить актуальна , на жаль дім який вважаємо своєю фортецею не завжди є таким. Оскільки в кожному будинку є обладнання, що може завдати шкоди, стати небезпечним (ліфт, електрична проводка, газова плита і колонка, водопровід, пічне опалення, побутові прилади: телевізор, магнітофон, комп'ютер і багато іншого).

Які небезпеки в побуті вам відомі. (Слайд).

Виступ представника Вінницького центру ЦЗ.

Так багато небезпек підстерігає в оселі. А чи знаєте ви, що більше ніж 90 % усіх нещасних випадків у помешканні стаються через порушення правил користування приладами, обладнанням і поводження з домашніми тваринами. **Лише за сім місяців 2015 року у нашій області отруїлися хімічними речовинами 34 особи, з них 17 дітей; медикаментами 4(3); чадними газом 19 осіб; харчові отруєння - 26 (8); отримали опіки в побуті -76 (40). Статистика дійсно невтішна.**

Назвіть і складіть схему «Побутові небезпеки» (робота з зошитом стор.21)

Як ви вважаєте, чого не можна робити, щоб не потрапити в небезпечну ситуацію у себе вдома? (Слайд)

не можна користуватися приладами та обладнанням, якщо на них помітні сліди пошкоджень: тріщини, відколоті шматки, ум'ятини, розриви;

не можна використовувати прилади та обладнання, якщо ви не знаєте, як ними користуватися — краще запитати в дорослих або прочитати інструкцію до них;

не можна самостійно лагодити будь-які прилади або обладнання;

не можна користуватися приладами та обладнанням під час будь-яких аварій в будинку (особливо це стосується електричних приладів, газу і ліфта).

Вправа «З'єднай частини речення...»

Користуватися тільки...	в приміщенні немає запаху газу
Перш, ніж увімкнути прилади, переконайся, що...	тільки в добре провітрюваному приміщенні
Встановлювати газові прилади...	справними приладами

Робота в групах. (Служба газу, пожежна служба, побутова хімія).

Використовуючи текст підручника, додаткову інформацію, пам'ятки, складіть розповідь про правила використання газу, правила безпеки.

2. Правила безпеки при користуванні засобами побутової хімії .

Нас оточує велика кількість різноманітних речовин. З них зроблені меблі, продукти харчування, одяг, різноманітні прилади. Хіміки можуть створювати речовини, яких не існує в природі. Багато таких речовин людина використовує в побуті. Їх називають **побутовою хімією**. Ці речовини виробляються для блага людини, але вони можуть завдати і шкоди. Вони є обов'язковою складовою деяких миючих або дезінфікуючих засобів і в разі контакту зі шкірою, очима, органами дихання та травлення людини можуть спричинити різні ушкодження й травми. Ці речовини можуть бути **їдкими** (тобто роз'їдати шкіру, викликати опіки) або отруйними. Ще в побуті застосовуються **отрутохімікати** — отрути, одержані хімічним шляхом. Їх використовують проти комах, рослин-паразитів і гризунів. Але вони є отруйними й для людини. Як же правильно використовувати такі хімічні речовини в побуті?

Робота з пам'ятками. Учні принесли на урок упаковки засобів побутової хімії і повинні розповісти, що написано в інструкції щодо його застосування. Звертаю увагу на те, що потрібно обов'язково дотримуватися цих правил, це ж саме стосується і небезпечних речовин. (Слайд).

Виступ хіміків. Здебільшого хімічні речовини, що використовуються в побуті, є **легкозаймистими або горючими**. Їх треба зберігати закритими в захищеному місці. Речовини в балончиках не можна нагрівати й розпилювати в напрямку обличчя. Використовувати їх можна тільки в добре провітрюваних приміщеннях. Нашатирний спирт, ацетон та інші розчинники є **леткими**: вони швидко випаровуються, перетворюючись на легкозаймистий і вибухонебезпечний газ. Справді небезпечними випари летких речовин стають за умов великої концентрації або високої температури. Тому такі речовини не можна зберігати відкритими й нагрівати, а після їх використання треба, як слід провітрити приміщення. Фарби для вікон або підлоги можна застосовувати тільки в добре провітрюваних приміщеннях. З їдкими речовинами, які при потраплянні на шкіру можуть спричинити опіки, можна працювати, тільки використовуючи гумові рукавички й окуляри.

Проблемне питання. *Якщо деякі хімічні речовини чимось небезпечні, чи потрібно зовсім відмовлятися від їх застосування?*

3. Правила безпеки при користуванні газовими приладами. (Слайд).

Обговорення ситуації. Газ, який горить у нас на кухні, запаху не має, але до нього додають домішки з неприємним запахом. Для чого це робиться? (Звертаю увагу на те, що газ до осель поступає під великим тиском, легко займається і має високу вибухонебезпечність).

Розповідь учнів. У разі витоку газ утворює суміш із повітрям. Така суміш вибухає від будь-якої іскри. Природний газ сам по собі отруйний. При цьому він не має запаху. Щоб наявність газу в повітрі можна було легко виявити, до нього додають **одоранти** - спеціальні речовини з різким неприємним запахом. У наслідок повного згоряння природного та зрідженого газу утворюється вуглекислий газ, непридатний для дихання. Якщо його концентрація в повітрі велика, то людина може задихнутися. Якщо газ горить у погано провітрюваному приміщенні, він не повністю згоряє. У результаті виділяється отруйний чадний газ, що викликає асфіксію та тяжке отруєння. Обговорення правил користування газом.

Правила користування газом:

1. Будь-який газовий прилад має бути обладнаний витяжною й розташований у добре провітрюваному приміщенні, якомога далі від легкозаймистих матеріалів і предметів.

2. Можна користуватися тільки повністю справними газовими приладами.

3. Якщо газ не горить, перемикачі газового приладу мають перебувати в положенні «вимкнено».

4. Перед тим як скористатися газовим приладом, треба переконатися, що в приміщенні немає запаху газу.

5. Увімкнені газові прилади обов'язково мають перебувати під наглядом.

6. Запалюючи газ, потрібно спочатку піднести сірник до пальника, а потім повернути газовий регулятор.

7. Під час вимикання газу треба вимкнути спочатку регулятор на плиті, а потім — кран на газовій трубі.

8. Заборонено користуватися газовою плитою маленьким дітям!

4. Правила безпеки при користуванні пічним опаленням. (Слайд).

Обговорення правил безпеки при користуванні пічним опаленням

Правила безпеки при користуванні пічним опаленням

1. При користуванні печами забороняється розпалювати їх легкозаймистими та горючими рідинами; залишати печі, у яких горить вогонь, без нагляду.

2. Діти не повинні самостійно розпалювати печі та наглядати за ними.

3. Меблі, шафи та інше обладнання треба розташовувати на відстані не менше ніж 0,7 м.

4. Небезпечно проводити розпалювання печей дровами, довжина яких перевищує розміри топки, або сушити та зберігати на нагрівальній поверхні опалювальних печей горючі предмети.

5. Для обігріву треба використовувати виключно справні опалювальні печі.

6. Категорично забороняється закривати піддувало опалювальної печі, коли там ще горить вугілля або є жар — це може призвести до отруєння чадним газом!

7. Забороняється виносити та викидати гаряче вугілля ближче, ніж на 15 м від будівель, бо це може призвести до пожежі.

V. Закріплення вивченого матеріалу ;

Бесіда — Чому оселя може стати небезпечною?

— Що важливо передусім зробити в разі витікання газу

— Чому в разі витікання газу не можна користуватись електроприладами? — Які речовини, що використовуються в побуті, можуть спричинити опіки? — У яких випадках може виділятися отруйний чадний газ, що спричиняє ядуху та тяжке отруєння?

— Що слід робити, щоб не потрапити в небезпечну ситуацію у себе вдома, користуючись газовими приладами та обладнанням?

— Проілюструйте конкретним прикладом, як треба правильно використовувати хімічні речовини в побуті.

Вправа № 4. «Оцінювання ризиків щоденного життя» (Розгляд ситуацій)

1. Модель ситуації: ви поставили на одязі плями і вирішили позбутися їх, поки мама не побачила. Ви пішли у ванну, взяли пральний порошок і відбілювач. Оцініть ризики, з якими ви можете зіткнутися в такій ситуації.

2. Модель ситуації: ви зібралися розігріти на плиті залишений для вас мамою обід. Коли ви підійшли до газової плити, то почули тихе шипіння. Оцініть ризики, з якими ви можете зіткнутися в такій ситуації.

3. Модель ситуації: ви розтоплювали піч, але дрова виявилися сирими, тому вам спало на думку розтопити піч, використовуючи бензин. Оцініть ризики, з якими ви можете зіткнутися в такій ситуації.

Слово лікарю.

Я відповіді слухала уважно,

Які ви молодці.

Як діяти ви знаєте із газовими приладами.

Газ на кухні закривайте,

За ним пильно доглядайте.

Запах відчули у квартирі

Дзвоніть швидко «104».

А ще пораду хочу дати,

Та застерегти вас від біди.

Аптечку в домі потрібно мати.

Тримати так, щоб не дістали малюки.

І засоби хімічні – вони є дуже небезпечні.

А раптом трапилась біда – то ви часу не гайте.

«Швидку» хутчіше викликайте.

Самі в цей час потерпілому допомагайте.

VI. Домашнє завдання.

Прочитати параграф 6 підручника, виконати відповідні завдання в робочому зошиті.

VII. Підбиття підсумків уроку. Оцінювання. Нагородження.

Фронтальна бесіда — Чи досягли ми мети уроку? — Які висновки ви зробили сьогодні?

Слухали, бачили, запам'ятали.

Все що сьогодні ми вам розказали

Вдома розкажемо, друзям порадимо.

Проблемам усім ми сміливо зарадимо.

Словничок до уроку

Вуглекислий газ — непридатний для дихання газ, що зокрема виділяється під час повного згоряння природного газу.

Газопровід — спеціально підготовлена труба для подачі газу.

Горючі речовини — речовини, які легко спалахують.

Зріджений газ — природний газ, який перейшов у рідкий стан під дією сильного тиску.

Їдкі речовини — це речовини, які при потраплянні на шкіру можуть спричинити опіки.

Одоранти — спеціальні речовини з характерним запахом, що їх домішують до природного газу.

Опік — рана, яка виникає на шкірі при потраплянні на неї їдких речовин, тепла. (хімічний опік), вогню або тепла (тепловий опік), холоду (холодовий опік, або обмороження).

Чадний газ — газ, який спричиняє ядуху й тяжке отруєння, утворюється під час неповного згоряння газу.

SING WE JOYOUS ALL TOGETHER

Сценарій свята присвяченого різдву в англomовних країнах для 5-8 класів

Оксана Андріївна Сугак,

*вчитель англійської мови, спеціаліст першої кваліфікаційної категорії закладу
«Навчально-виховний комплекс: загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів –
гуманітарно-естетичний колегіум №29 Вінницької міської ради»*

Дата проведення: кінець грудня

Місце проведення: актовa зала

Обладнання: Композиція з гілок ялини, зображення гостролиста, новорічні прикраси, комп'ютер, проектор, екран, відео, аудіо записи.

На екрані різдвяна заставка, звучить різдвяна мелодія (We Wish You A Merry Christmas, instrumental)...Виходять ведучі, музика поступово стихає.

ВЕДУЧИЙ: Hello, dear friends! We're glad to see you.

ВЕДУЧА: Today we'll have a great celebration.

ВЕДУЧИЙ: Very soon it will be the 25th of December. It's Christmas Day, the most joyful and bright holiday of the year.

ВЕДУЧА: On this day millions of Christians all over the world celebrate the birth of Jesus Christ who brought hope and love to all people.

ВЕДУЧИЙ: So, let's join the celebration.

♪ ***O Come All Ye Faithful*** /video/

ВЕДУЧА: The very important part of Christmas traditions are Christmas carols. We sing them too on the 7th of January and call them koliadky.

ВЕДУЧИЙ: But today we sing in English.

♪ ***Учениці 6 класу виконують*** ***Jingle Bells***

ВЕДУЧА: Have you recognized this favourite song? Of course, you have! It means the Christmas fun has started!

ВЕДУЧИЙ: Some days before Christmas people who sing carols, we call them carolers, go from house to house wishing a merry Christmas. So listen to another popular song

♪ ***Учениці 5 класу виконують*** ***We Wish You A Merry Xmas***

ВЕДУЧИЙ: Many famous European composers wrote music for the Christmas carols.

ВЕДУЧА: One of them was Georg Haendel and his carol is called "Joy to the World."

♪ ***Joy To The World*** /video/

ВЕДУЧИЙ: Another famous German composer whose carol became very popular, is Felix Mendelssohn. Listen to the carol on his tune “Hark! the Herald Angel Sing”

♪ **Hark! the Herald Angel Sing** /video/

ВЕДУЧИЙ: There are a lot of popular carols in Europe and America.

ВЕДУЧА: I’m sure, some of you have heard the original Austrian carol “Stille Nacht” which is very popular in the English-speaking countries.

♪ *Учениця 8 класу виконує німецькою , українською та англійською мовами* **Stille Nacht**

ВЕДУЧА: Well, this wonderful carol sounds beautifully in every language.... German, English, Ukrainian.

ВЕДУЧИЙ: And now listen to this song, familiar to every Ukrainian

♪ **Carols Of The Bells** /video/

ВЕДУЧА: But why are we listening Ukrainian carol on this party?

ВЕДУЧИЙ: Don’t you know it’s one of the most popular carols in English speaking countries ?

ВЕДУЧА: I know the melody was created in 1916 by Ukrainian composer Mykola Leontovych and titled "Shchedryk". It was based on an old Ukrainian folk song

ВЕДУЧИЙ: And it was introduced to Western audiences by the Ukrainian National Chorus during its concert tour of Europe and the Americas and since then it has been performed and sung worldwide during the Christmas season.

ВЕДУЧА: The carol which we are going to listen right now is a traditional Welsh carol, but it is sung not only in Britain.

♪ *Вокальна група виконує* **Deck The Halls**

ВЕДУЧИЙ: That was a Christmas greeting from Wales and now we have a present for you from Ireland! A dancing elf!

Учениця 7 класу виконує ірландський танець

ВЕДУЧИЙ: Scotsmen also have their own traditions but they are connected with the New Year celebrations.

ВЕДУЧА: On the 31st of December when the clocks strike 12 people sing this song.

ВЕДУЧИЙ: You mean the traditional song Auld Lang Syne written by the great Scottish poet Robert Burns.

♪ *Вокальна група виконує* **Auld Lang Syne**

ВЕДУЧИЙ: The last song in our show Feliz Navidad, the popular Latin American song, is both in English and Spanish. And you know in many states of America Spanish is the second language.

♪ *Всі учасники разом виконують* **Feliz Navidad.**

ВЕДУЧА: We want to wish you a merry Christmas and a Happy new year too.

ВЕДУЧИЙ: We thank our performers for their wonderful singing.

ВЕДУЧА: So meet..... (перераховуються учасники концерту)

ВЕДУЧИЙ: Thanks to everybody for watching our show, see you. Bye-bye

ВІДЕО:

<https://www.youtube.com/watch?v=Dn5FRoaQPPY>

<https://www.youtube.com/watch?v=5D2t6z7x6cQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=uShO0BgBZXo>

<https://www.youtube.com/watch?v=BHA0eSMkAgE>

<https://www.youtube.com/watch?v=MpgaWm2pnNs>

<https://www.youtube.com/watch?v=YVGKfDoANRA>

<https://www.youtube.com/watch?v=EeMG39AeYyQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=fRN7yAhXBfM>

фонограма до ірландського танцю:

https://www.youtube.com/watch?v=VWLwz-QsA_0

або VK Ирландская музыка Кельтские Грёзы

корисне відео <https://www.youtube.com/watch?v=hKCHgwzMjhw>

МАЙСТЕР-КЛАС ВИГОТОВЛЕННЯ ЛЯЛЬКИ ТІЛЬДИ**Алла Лазарівна Корольова,**

вчитель трудового навчання, вчитель-методист комунального закладу «Гуманітарна гімназія № 1 імені М.І. Пирогова Вінницької міської ради».

Якщо ви бажаєте завжди бути оригінальними і вишуканими в своїх подарунках близьким і знайомим – зробіть власними руками м'яку іграшку!

Саме ця цікава неповторною красою іграшка заповонила серця багатьох. Особливо актуальною вона стала в останні роки. Ляльки Тільда зачаровують своїм зовнішнім виглядом - це зрозуміє кожен, хто хоча б одного разу у своєму житті зіштовхнувся з цими ляльками та іграшками. Вони ідеально пасують для того, аби прикрасити собою будь-яке приміщення чи бути чудовим і неординарним подарунком. Кожна із ляльок відрізняється індивідуальністю, притаманною лише їй.

Запропонований майстер-клас може бути використаний під час вивчення варіативної складової частини навчальної програми «Технології. 10-11 класи» (варіативні модулі «Технологія виготовлення м'якої іграшки», «Технологія дизайну предметів інтер'єру») і на заняттях предметного гуртка.

№ п/п	Послідовність виконання роботи	Фото
1.	Намалювати або скопіювати викрійку та вирізати її. Викрійка складається з трьох деталей: тулуб, рука, нога.	
2.	Тканини для тулуба (кольорів тіла та одягу) зшити між собою, попередньо склавши їх лицьовим боком всередину.	
3.	Припуски на шви розпрасувати	

4.	Скласти тканину лицьовим боком всередину, сумістивши шви, сколоти шпильками і прикласти викрійку тулуба до тканини. Обвести по контуру викрійки. <u>Не вирізати!</u>	
5.	Аналогічно обвести контури деталей ноги і руки. <u>Не вирізати!</u>	
6.	Зшити на швейній машині (або ручними швом «назад голку»), залишаючи незшитими ділянки для вивертання деталей.	
7.	Вирізати деталі по контуру, залишаючи припуски на шви 0,5см. Бажано користуватись ножицями «зіг-заг».	

8.	Вивернути деталі на лицьовий бік, використовуючи довгий тонкий предмет (олівець, пензлик або дерев'яну паличку для суші чи шашлика). Вивертаючи деталі зразу варто наповнювати їх наповнювачем (синтепон, синтепух).	
		
9.	Наповнюють частини ляльки, обважнюючи їх сіллю, ароматизованою ефірними оліями.	
10.	Прошити строчки по лінії згину колін.	

11.	Пришити ніжки до тулуба. Пришити ручки до тулуба.	
12.	Підготувати спідницю.	
13.	Пришити спідницю до тулуба по лінії талії.	
14.	Оздобити верхню частину сукні мереживом.	
15.	Зробити зачіску із пряжі розпущеного трикотажного виробу.	
16.	Зв'язати гачком капелюшок.	
17.	Зробити туфельки із атласної стрічки.	

18.	Вишити оченята – французські вузлики. Нарум'янити щічки сухими рум'янами.	
19.	На талії зав'язати пояс із атласної стрічки. Дати ляльці ім'я.	

Відповідальні за випуск:

Буняк В.В. – директор Департаменту освіти Вінницької міської ради

Москальчук Н. І. – завідувач міським методичним кабінетом

Комп'ютерна верстка:

Балабан Р.А. – методист з навчальних дисциплін міського методичного кабінету